

RAFAEL SAMEC

VRTNICA V MOJEM SRCU

ROSE IN MEINEM HERZEN

POVABILO

EINLADUNG

Vljudno Vas vabimo, da se s prijatelji in znanci udeležite odprtja razstave, ki bo v četrtek, 12. avgusta 2004, ob 18. uri

Wir laden Sie höflichst zur Eröffnungsausstellung ein, am Donnerstag, den 12. August 2004, um 18 Uhr in der Filialkirche St. Anna Loiblpass/Slowenien.

v podružnični cerkvi sv. Ane na Ljubelju.

Der Meister im Wachsformen und Universalästhet Rafael Samec schenkte voll Esprit sein Augenmerk dem sakralen Raum.

Mojster oblikovanja v vosku, vsestranski estēt Rafael Samec je prisluhnil sakralnemu prostoru in ga notranje pōduhovil.

Bei der Eröffnung tritt die Sopranistin, Frau Barbara Tišler, Magistra der Künste, auf.

V kulturnem programu bo nastopila sopranistka gospodična Barbara Tišler, magistra umetnosti.

Anschliessend wird die Ausstellung vom Stellvertreter des österreichischen Botschafters in Slowenien Dr. Harald Stanzl und der Bürgermeister von Tržič Herr Pavel Rupar eröffnet werden.

Razstavo bosta odprla gospod namestnik avstrijskega veleposlanika v Sloveniji dr. Harald Stanzl in tržiški župan gospod Pavel Rupar.

Obiskovalci si bodo razstavljeni dela ogledali do 31. avgusta 2004, vsak dan med 14.00 in 17.00 uro. Za napovedane skupine bomo vodstvo in ogled organizirali tudi izven omenjenega časa.

Die Besucher können die ausgestellten Exponate bis zum 31. August 2004, jeden Tag zwischen 14.00 und 17.00 Uhr besichtigen und sie auch kaufen. Für angemeldete Gruppen ist die Besichtigung auch ausserhalb der Eröffnungszeiten möglich.

ŠENTANSKO OČIŠČENJE 2004

O fenomenu mojstra Rafaela Samca in o njegovem druženju z voskasto gibko tvarino, ki se voljno odziva njegovim ustvarjalnim težnjam je pisalo že mnogo likovnih in oblikovalskih ocenjevalcev. Tej bogati in resnično prepoznavni paleti misli in ugotovitev o delu in ustvarjanju mojstra Rafaela Samca se podpisani pridružujem ob priliki šentanske predstavitve "Očiščenje - avgust 2004".

Gospod Rafael Samec je v svojem druženju, spoznavanju, sožitju in poseganju v zakonitosti življenja voska, parafina, barv in oblik prehodil nedvomno izjemno pot. Kot virtuoz je prisluhnil vsem oblikovnim danostim tako kiparskih ali čisto geometrijsko zasnovanih kosov gradiva. Prilagodil se mu je do tiste mere, da mu izvlajša še nevidne drobce ustvarjalnega potenciala. Preigral je domala vse možne - ali res? - variante v oblikovnih posegih z voskom: valjal, zvijal, rezal, brusil, gladil, barvno preizkušal, sestavljal, razstavljal, ga silil v zdaj drzno pleteničenje in ga spet naslednjič ukrotil v kristalno čiste geometrijske forme, ga razprostiral v dolge nize pripovedi in ga kasneje ogradil na žlahtnino intime. Domala vse je že preigral mojster Rafael Samec v bogati oblikovni in umetniški karieri.

Zaveda se, da to, kar počne on, JE neka svetla izjema v našem oblikovnem in oblikovalskem prostoru. In če se noče zavedati tega (pa se), če se "spreneveda", tedaj najmanj kar je, je izredno spoštljiv do svojih živih oblik. Ker vé, da so minljive, sprva tuli v darovanju ognja, ker tudi sicer občuti njihovo krhkost in ranljivost, jim omogoča trajnost v naravnost obsedeno perfekcionističnem prenosu v vedno vidno podobo prek umetniške fotografije. Njegove predstavitvene publikacije, knjige, vabila in zloženke so izbrušeno gledanje na predstavljeno, razstavljeno, oblikovano ali zgolj zamišljeno in parafrazirano tvarino. S takim načinom pristopa k posameznim dejanjem svoje umetniško-oblikovne ustvarjalnosti se ubada že v teku nastajanja posameznih projektov. Slika, dokumentira, preizkuša, variira. Kakor mojster-dirigent preizkuša akustično odzivnost in občutljivost odeona, tako tudi mojster Rafael Samec išče v razstavnem prostoru pomenska in energijska sečišča, ki bodo njegovim stvaritvam dodala izraz, jih nadgradila in duhovno obogatila. Torej - omogočila obiskovalcu optimalno doživljanje Samčevih podob. To je izjemno pošten odnos do vseh, ki obiskujejo mojstrove razstave.

Le-te, kot opazamo, v zadnjem času preraščajo v prava preverjanja skrajnih možnosti sožitja prostora, časa, vtisa in potrjevanja ustvarjenih form.

Doživljanje Samčevih stvaritev včasih "trči" ob naše ustaljene predstave o prostoru, kjer se razstava dogaja. Izkaže se, da gre za hipni "nesporazum" med stereotipom in mojstrove vizijo. Spoznamo, da je poiskal tiste vrednote v prostoru, kjer naj bi njegove stvaritve polno zaživele, kjer bi se duhovni notranji naboj najbolj v popolnosti razletel v tisto najžlahtnejše: doživljanje

razstave. Ko Samčeva invencija v prostor s svojimi formami "doseže" tudi nas, se začne dogajati razstava.

Prostor si ni "prilastil" razstave in nasprotno razstavljene oblike niso posrkale prostora kot kvantitativna pripoved, kot seštevek predmetov. Oba sta se prilagodila drug drugemu zato, da zaživita v popolnem sožitju.

In za kakšen prostor v našem primeru gre? Prostor, v divjini posvečen, izvzet iz nesreče, neurij, obložen s priprošnjami in preizkušán s tegobami, oskrujen in ponovno posvečen, je zdaj torišče razmišljanja zanimive, domala protislovne mešanice svečarja, rafiniranega uživača v gibkosti in mehki materiala, spretnosti mojstra rokodelca in umetnika v duhovne višine doživljanja prostora podružnične gotske cerkve sv. Ane. Preizkuša ustvarjalno materijo, sedaj prekvašeno v čisto drugo vlogo. Rafael Samec drzno koraka po poti demistifikacije ognja, ki ga ujema v kroglaste forme, oživiljene in osmišljene z barvno nadgradnjo.

Prostor se ponovno in znova in znova očičuje. To pot s Samčevim ne-ognjem, a vendar z daritvijo. Razstava raste v dveh smereh: s prostorom in njegá doumevanjem (podkrepitvijo vstopne lože, ladje, slavolčne stene od skrivnostnega šentanskega prezbiterija do sečišča v darovalni ploskvi (oltarja); horizontalo in vertikalo stranskih šilastoločnih barvnih oken ter logično umirjenem kvadratastem formatu sv. Heme.

Srečalo se je četvero umetniških videnj: nam neznanega arhitekta, ki je dal v zgodnjem 16. stoletju sezidati gotsko cerkvico sv. Ane kot priprošnjico za srečno pot čez divje strmine Ljubelja in ji v prezbiterij položil oltarno menzo; kiparja in rezbarja domačih tal akademi-ka Vinka Ribnikarja, ki je izrezljal podobo sv. Ane in jo ponovno umestil na njen piedestal; slikarja-akademika Staneta Kregarja, mojstra barvnih oken, s katerimi je prezačil in barvno poduhovil prostor ter nazadnje ponižno pristopajočega vernika, mojstra umetnika, ki si je drznil dáti dar svojih voščenih oblik in ki raste od barvne beline tal v rdeče prosojno daritev in se na vrhu izpoje v zlato žarenje končnega očičenja.

Z ogledalno ploskvijo idealnega kvadrata na tleh je Rafael Samec posegel v same temelje, v srž stoletij, iz katerega grobelj kamnov in ruševin je rastel in se obnavljal božji hram sv. Ane.

Ni dovolj, da so to svetišče, zgrajeno po zaobljubi drznih in pogumnih voznikov čez Ljubelj bičale nevihte, da ga je rušila brezumna človeška roka, ga onečastila do golih zidov, oskrnila božje grobke in nasula konjem v parne sena, kot v posmeh vozarjem - prvim graditeljem te cerkve?

Ni dovolj: kot feniks iz ognja se hram ponovno očičuje kot novo življenje v razstavi mojstra Rafaela Samca.

Janez Šter, prof.
višji kustos

www.samec.si

ORT DER INNEREN EINKEHR IN ST. ANNA 2004

Herr Rafael Samec ging in seinem Bestreben, in die Gesetzmäßigkeiten des Lebens von Wachs, Paraffin, Farben und Formen einzugreifen, sie kennenzulernen, und mit ihnen zu leben, einen zweifelsohne außerordentlichen Weg. Als Virtuose schenkte er sein Gehör allen formmäßigen Gegebenheiten sowohl bildhauerisch als auch geometrisch entworfenen Bestandteilen des Baumaterials. Er passte sich ihm in einem Ausmaß an, so dass er imstande ist, daraus sogar die unsichtbaren Splitter des schöpferischen Potenzials herauszulocken. Er durchspielte in seinen gestalterischen Eingriffen mit dem Wachs beinahe alle möglichen Varianten – ist es wahr? – : er wälzte, drehte, schnitt, schliff, glättete, experimentierte farblich, stellte zusammen, zerlegte, er drängte es in ein keckes Flechten und erbändigte es wiederum in kristallreine geometrische Formen, er breitete es aus, in eine lange Reihe der Erzählung und glättete es später auf die edle Substanz der Intime. Beinahe alles durchspielte der Meister Rafael Samec in seiner reichen bildnerischen und künstlerischen Karriere.

Er weiß, dass das, was er schafft, einen seltenen Lichtblick – eine Ausnahme – in unserem gestalterischen und bildnerischen Raum darstellt. Und wenn er das negiert, wenn er nur so tut als ob, dann ist sein Umgang mit seinen lebenden Formen außergewöhnlich

respektvoll. Da er weiß, dass diese vergänglich sind, zuerst einmal auch in der Opfergabe des Feuers, da er ihre Zerbrechlichkeit und Verletzlichkeit spürt, ermöglicht er geradezu besessen ihre Dauerhaftigkeit in der perfektionistischen Übertragung in ein immer sichtbares Bildnis mittels der Kunstfotographie. Seine darstellerischen Publikationen, Bücher, Einladungen, Wortzusammensetzungen bedeuten geschliffenes Betrachten der präsentierten, ausgestellten, geformten oder nur erdachten und paraphrasierten Materie. Diese Art von Zugang mit dem einzelnen Vorgang seiner künstlerisch – bildnerische Schaffenskraft verwendet er bereits im Verlaufe des Entstehens einzelner Projekte. Das Bild dokumentiert, experimentiert und variiert. Wie der Meister – Dirigent den akustischen Widerhall und das Odeon erprobt, so sucht auch der Meister Rafael Samec im Ausstellungsraum Schnittpunkte der Sinngebung und der Energie, die seiner Schöpfung den Ausdruck verschaffen, sie belohnen und geistig anreichern. Um dem Besucher ein optimales Erleben von Samec – Bildnissen zu ermöglichen. Dies ist ein außergewöhnlich ehrlicher Zugang allen gegenüber, die Ausstellung des Meisters besuchen.

Prof. Janez Šter, Höherer Kustos

Trziški muzej (Znanj Melanija Primožič), postavitvev razstave: Rafael Samiec, fotografije: Rafael Samiec, fotoarhivje: Rafael Samiec, uprjava in tisk: DZMM d.o.o., naklada: 600 kosov

TRŽIŠKI MUZEJ

Organizacija in izvedba razstave:
prof. Melanija Primožič, direktorica

MUSEUM TRŽIČ

Organisation und die Ausführung
der Ausstellung: Prof. Melanija Primožič, Direktorin